

Nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

PGS, TS TRẦN THỊ MINH TUYẾT

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Với tầm cao trí tuệ và sự nhạy cảm chính trị, từ khi chuẩn bị thành lập Đảng, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã khẳng định: Không phải cứ có Đảng thì cách mạng sẽ thành công: “Đảng có vững cách mệnh mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy”¹. Hồ Chí Minh chú trọng xây dựng Đảng về mọi mặt nhưng đặc biệt nhấn mạnh việc xây dựng, củng cố Đảng từ “gốc rễ”, tức là từ các tổ chức cơ sở Đảng. Kế thừa tư tưởng của Người, văn kiện Đại hội Đảng lần thứ XIII nhấn mạnh nhiệm vụ “nâng cao năng lực, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng”². Vì thế, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh để đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp thực hiện nhiệm vụ đó, là yêu cầu khách quan, cấp bách hiện nay.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở Đảng

Trong tác phẩm *Thường thức chính trị*, với bút danh D.X, Hồ Chí Minh đã nói rõ về hệ thống tổ chức của Đảng Lao động Việt Nam: Cơ quan lãnh đạo cao nhất của Đảng là Đại hội Đại biểu toàn quốc; trong khoảng từ đại hội này đến đại hội khác, cơ quan lãnh đạo cao nhất là Trung ương; để lãnh đạo mọi công tác, Trung ương cử ra *Bộ Chính trị* và *Ban Bí thư*; dưới Trung ương có tổ chức Đảng cấp khu, tỉnh, huyện, xã và cấp thấp nhất là chi bộ³. Người gọi đó là “tổ chức gốc rễ” của Đảng vì lẽ: chi bộ là hạt nhân chính trị của Đảng, “là đòn lẩy của Đảng chiến đấu ở trong quần chúng”⁴ vì đây là nơi tuyên truyền đường lối của Đảng đến đảng viên, nhân dân và tổ chức nhân dân thực hiện nghị quyết của Đảng; là nơi trực

tiếp quản lý, giám sát đảng viên; là môi trường mà đảng viên, dù ở cương vị nào, đều phải thường xuyên sinh hoạt, tu dưỡng; “là sợi dây chuyền để liên hệ Đảng với quần chúng”⁵; là nơi quyết định chất lượng đội ngũ đảng viên vì việc kết nạp, giáo dục và thanh lọc đảng viên đều diễn ra ở đây. “Chi bộ tốt, thì mọi việc đều tốt”⁶ nên xây dựng, củng cố chi bộ cơ sở là một nội dung quan trọng trong xây dựng Đảng về tổ chức. Hồ Chí Minh đã chỉ dẫn một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức cơ sở Đảng:

Thứ nhất, các chi bộ cần thực hiện nghiêm túc các nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng

Đảng - một tổ chức chính trị, nếu không giữ vững các nguyên tắc hoạt động thì chỉ như một câu lạc bộ. Điều đáng chú ý là Hồ Chí Minh đã chỉ dẫn cách thức thực hiện 5 nguyên tắc cốt yếu ở chi bộ. *Tập trung dân chủ* là nguyên tắc “rường cột” của Đảng nên chi bộ nhất thiết phải tuân thủ. Hồ Chí Minh chỉ rõ, nguyên tắc dân chủ trong cách thức tổ chức của chi bộ thể hiện ở chỗ: Chi ủy do đảng viên trong chi bộ bầu ra; Nghị quyết của chi bộ phải được thảo luận, tranh luận và biểu quyết... Nói về việc bầu chọn chi ủy, Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Đảng là dân chủ, do dưới bầu lên. Các đồng chí trong chi bộ bầu, cấp trên chuẩn y. Cấp trên không có quyền bầu”⁷. Khi tiến hành thảo luận nghị quyết, các đảng viên trong chi bộ “được hoàn toàn tự do phát biểu ý kiến, dù đúng hoặc không đúng cũng vậy”⁸ nhưng phải trên tinh thần xây dựng. Tuy nhiên, dân chủ là để đi đến sự tập trung, thống nhất nên “khi đã quyết

định rồi thì không được bàn cãi nữa, có bàn cãi cũng chỉ là để bàn cách thi hành cho được, cho nhanh, không phải để đề nghị không thực hiện”⁹. *Tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách* là nguyên tắc lãnh đạo nhằm ngăn chặn sự chuyên quyền, độc đoán của người đứng đầu đồng thời phòng ngừa sự vô trách nhiệm, ỉ lại, dựa dẫm vào tập thể của mỗi đảng viên. Vì thế, Hồ Chí Minh yêu cầu: “Từ trung ương đến chi bộ xã đều phải làm đúng nguyên tắc lãnh đạo tập thể, cá nhân phụ trách”¹⁰. *Tự phê bình và phê bình* là nguyên tắc sinh hoạt của chi bộ và Hồ Chí Minh nhắc nhở: Phải hiểu đúng về công tác tự phê bình và phê bình là vạch rõ cả ưu điểm lẫn khuyết điểm và cần “phê bình việc làm, chứ không phải phê bình người”¹¹, nghĩa là cán bộ sai việc gì thì phê bình việc đó chứ không nên quy chụp về nhân cách, xúc phạm, thóa mạ con người. *Đoàn kết* là sức mạnh, đoàn kết là thắng lợi nên mỗi đảng viên trong chi bộ có trách nhiệm “giữ gìn sự đoàn kết như giữ gìn con ngươi của mắt mình”. Ngược lại, nếu đảng viên trong chi bộ “không nhất trí, thì khác nào một mớ cát rời, “trông đánh xuôi, kèn thổi ngược”. Như vậy, thì không thể lãnh đạo quần chúng, không thể làm cách mạng”¹². Sức mạnh của Đảng còn phụ thuộc vào tinh thần kỷ luật nghiêm minh, tự giác của đảng viên nên tất cả mọi đảng viên, không phân biệt cán bộ lãnh đạo hay đảng viên bình thường, đều bình đẳng và phải tự giác chấp hành chủ trương, nghị quyết của Đảng, tuân thủ các nguyên tắc xây dựng Đảng, pháp luật của Nhà nước, kỷ luật của các đơn vị cơ sở. Năm nguyên tắc xây dựng Đảng nói chung, xây dựng chi bộ nói riêng, là một chỉnh thể thống nhất. Nó được thực hiện tốt bao nhiêu thì sức mạnh của chi bộ được tăng cường bấy nhiêu.

Thứ hai, các chi bộ cần tập trung nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên

Hồ Chí Minh khẳng định: “Đảng mạnh là do các chi bộ mạnh. Chi bộ mạnh là do các đảng viên hăng hái và gương mẫu”¹³. Theo Hồ Chí Minh, muốn có đội ngũ đảng viên tốt, chi bộ phải làm tốt 3 việc là giáo dục đảng viên, kết nạp đảng viên mới và thanh lọc đảng viên. Về mỗi “công đoạn” trong công tác của chi bộ, Hồ Chí Minh đều có chỉ dẫn cụ thể. Người khẳng định: “Công tác giáo dục đảng viên phải là một điều quan trọng trong chương trình công

tác của cấp ủy”¹⁴. Cụ thể, chi bộ phải kiên trì giáo dục đảng viên về lý tưởng cộng sản, bản lĩnh chính trị, đạo đức cách mạng, trách nhiệm phục vụ Nhân dân. Chất lượng của đội ngũ đảng viên phụ thuộc vào công tác kết nạp Đảng nên “lựa chọn đảng viên là nền tảng của tổ chức Đảng”¹⁵. Công tác này do chi bộ đảm nhiệm và Hồ Chí Minh căn dặn: “Khi kết nạp phải lựa chọn rất cẩn thận, tránh làm ồ ạt”¹⁶. Đảng là một tổ chức chính trị của những người cộng sản tiên phong, gương mẫu nên chi bộ phải kịp thời tẩy bỏ những phần tử “hủ hóa”. Hồ Chí Minh căn dặn: “Muốn chỉnh đốn chi bộ tốt, thì những phần tử xấu phải xử trí đúng mức: Cần đuổi ra khỏi Đảng thì đuổi ra, cần cách chức thì phải cách chức, cần hạ tâng công tác thì hạ tâng công tác, có thể giáo dục thì giáo dục. Việc này là việc quan trọng nhất”¹⁷. Quá trình “sàng lọc” khắt khe sẽ làm cho đội ngũ đảng viên ngày càng chất lượng, sức mạnh của chi bộ Đảng được nâng cao.

Thứ ba, phát huy cao độ tính tiên phong của chi ủy và người đứng đầu các chi bộ

Hồ Chí Minh khẳng định, chi bộ do chi ủy lãnh đạo nên “các chi ủy vững tức là chi bộ mạnh”¹⁸. Nếu mỗi đảng viên đều có trách nhiệm tiên phong, gương mẫu thì chi ủy và người đứng đầu chi ủy phải đứng ở vị trí hàng đầu trong những người tiên phong. Họ cũng phải là hạt nhân để giữ gìn sự đoàn kết trong chi bộ. Họ có trách nhiệm bám sát tình hình địa phương để hiện thực hóa chủ trương của tổ chức Đảng cấp trên, kiến nghị với cấp trên ý nguyện của quần chúng và những điều cần chỉnh sửa để đường lối, cách làm của Đảng phù hợp với thực tiễn.

Thứ tư, phát huy cao độ vai trò của quần chúng nhân dân trong công tác xây dựng chi bộ, củng cố mối quan hệ giữa chi bộ và quần chúng nhân dân

Hồ Chí Minh luôn yêu cầu “dựa vào nhân dân mà xây dựng Đảng”¹⁹ nên để xây dựng chi bộ trong sạch, vững mạnh, tất yếu không thể thiếu vai trò của nhân dân. Hồ Chí Minh căn dặn: “Phải khuyến khích nhân dân góp phần xây dựng Đảng như: góp ý kiến với chi bộ trong việc tuyển chọn người vào Đảng, tuyển chọn cán bộ lãnh đạo”²⁰ vì chỉ có quần chúng mới biết rõ, ai là “đây tớ” tốt. Người căn dặn các chi bộ tuyệt đối không được mắc căn bệnh “bịt mắt cấp trên, bịt mồm cấp dưới” vì như thế là khinh

rẻ nhân dân, là trái với dân chủ. So với lý luận về xây dựng Đảng nói chung, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng chi bộ có sự thống nhất về nguyên tắc nhưng cụ thể về các biểu hiện. Điều đó thể hiện sự sự đa dạng của hệ thống tổ chức Đảng ở Việt Nam.

2. Thực trạng và việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào việc nâng cao năng lực, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng hiện nay

2.1. Thực trạng trong năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng hiện nay

Đại hội Đảng XIII đã xác định mục tiêu tổng quát là “nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng”²¹. Nói đến *năng lực lãnh đạo* của Đảng là nói đến năng lực xác định đường lối; năng lực chỉ đạo thực hiện đường lối và kiểm tra, giám sát công việc của Đảng; năng lực đánh giá, đúc rút lý luận và điều chỉnh nhận thức, hành động của Đảng cho phù hợp với thực tế; năng lực chỉ đạo cuộc chiến đấu với các thế lực thù địch và mọi lực cản để thực hiện bằng được mục tiêu “Độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội”. Nói đến *sức chiến đấu* của Đảng là nói đến sức mạnh của Đảng trong việc chống lại các kẻ thù “ngoại xâm”, “nội xâm” và các thế lực thù địch; là sức mạnh vượt qua các trở lực, khó khăn, thách thức, hạn chế, tiêu cực; là sự khắc phục tình trạng giảm sút ý chí đấu tranh của đội ngũ đảng viên. Đối với một Đảng cầm quyền thì năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu không thể tách rời. Năng lực lãnh đạo thể hiện qua sức chiến đấu và có sức chiến đấu thì mới có năng lực lãnh đạo.

Trong gần 40 năm đổi mới, Đảng Cộng sản Việt Nam ngày càng chú trọng công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở cơ sở, tức các chi bộ và đảng bộ cơ sở. Ban Bí thư khóa X ban hành Chỉ thị số 10-CT/TW ngày 30-3-2007 về *nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ* với mục đích “làm cho nội dung sinh hoạt chi bộ phong phú, thiết thực, bảo đảm cho mọi đảng viên nâng cao nhận thức, nắm bắt kịp thời, tự giác chấp hành nghiêm túc các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thực hiện tốt nghị quyết của chi bộ và của cấp ủy cấp trên, để chi bộ thực sự là nơi trực tiếp lãnh đạo, quản lý, giáo dục, rèn luyện và bồi dưỡng cán bộ, đảng viên”²². Sau 10 năm thực hiện Chỉ thị, Ban Bí thư khóa XII đã ban hành Kết luận số 18-KL/TW, ngày 22-9-2017 về *tiếp*

tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW của Ban Bí thư khóa X về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ trong tình hình mới. Ban Tổ chức Trung ương còn ban hành hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 6-7-2018 về một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Những chỉ đạo kịp thời của Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã mang lại một số kết quả tích cực trong hoạt động của các tổ chức cơ sở Đảng. Văn kiện Đại hội Đảng XIII đã nêu một số thành tựu tiêu biểu: (1). Nhiều cấp ủy cơ sở đã đổi mới, nâng cao chất lượng xây dựng và tổ chức thực hiện nghị quyết, chương trình, kế hoạch công tác; tập trung lãnh đạo giải quyết những vấn đề khó khăn, phức tạp ở cơ sở. (2). Chất lượng sinh hoạt chi bộ từng bước được nâng lên; nhiều chi bộ đã đưa việc tự phê bình và phê bình, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh vào nội dung sinh hoạt hằng tháng; tăng cường sinh hoạt chuyên đề, từng bước khắc phục tình trạng đơn điệu, hình thức trong sinh hoạt đảng. (3). Các cấp ủy, tổ chức đảng đã cụ thể hóa các tiêu chí đánh giá phù hợp với từng loại hình tổ chức đảng, từng đối tượng đảng viên. (4). Công tác kết nạp đảng viên đã có sự mở rộng sang các đối tượng là chủ doanh nghiệp tư nhân; tình trạng thôn, bản chưa có tổ chức đảng, đảng viên đã cơ bản được khắc phục²³.

Bên cạnh các thành tựu đạt được, hoạt động của các tổ chức cơ sở Đảng còn không ít hạn chế. Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 10-5-2022 về *tăng cường củng cố, xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong tình hình mới* được ban hành tại Hội nghị Trung ương 5 khóa XIII chỉ ra một loạt vấn đề: “Chất lượng, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của một số tổ chức cơ sở đảng còn hạn chế; chậm đổi mới phương thức lãnh đạo; chưa kịp thời sửa đổi, bổ sung quy chế làm việc; thực hiện chưa nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ; chất lượng sinh hoạt chi bộ, sinh hoạt cấp ủy, tinh thần tự phê bình và phê bình, công tác đánh giá, xếp loại còn hạn chế, chưa thể hiện rõ vai trò lãnh đạo của Đảng trong giải quyết những khó khăn, bức xúc của Nhân dân ở cơ sở. Một số cấp ủy cơ sở chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm, thiếu gương mẫu; chưa chủ động, kịp thời kiểm tra tổ chức đảng, đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm; mất sức chiến đấu, dễ xảy ra tiêu cực, tham nhũng, vi phạm kỷ luật đảng,

vi phạm pháp luật, làm giảm niềm tin của Nhân dân với Đảng. Mô hình tổ chức một số loại hình tổ chức cơ sở đảng còn bất cập, chậm được kiện toàn, sắp xếp. Xây dựng tổ chức cơ sở đảng khu vực ngoài nhà nước, nhất là doanh nghiệp tư nhân còn hạn chế, tỷ lệ có tổ chức đảng, đảng viên thấp, vai trò lãnh đạo mờ nhạt, lúng túng cả về nội dung và phương thức hoạt động. Một số tổ chức đảng ở vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, ở ngoài nước... hoạt động còn khó khăn²⁴. Không chỉ vậy, các tổ chức cơ sở Đảng, nhất là ở nông thôn, đang diễn ra hiện tượng “lão hóa” khi “đầu ra” của cán bộ nhà nước là “đầu vào” của các chi bộ; số lượng đảng viên hưu trí đông trong khi số lượng đảng viên trẻ rất ít vì phần lớn thanh niên đi học tập, làm ăn ở các khu đô thị, khu công nghiệp.

2.2. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào việc nâng cao năng lực sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng hiện nay

Đảng là một cơ thể “sống” mà các tổ chức cơ sở Đảng là các “hạt nhân”, “tế bào”. Muốn làm trong sạch Đảng phải bắt đầu từ việc làm sạch các “tế bào” của Đảng. Muốn nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng thì cũng phải bắt đầu từ “gốc rễ” của Đảng là các tổ chức cơ sở Đảng. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng tổ chức cơ sở Đảng có giá trị gợi mở hệ thống giải pháp nhằm nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của chi bộ và đảng bộ cơ sở.

Một là, nâng cao nhận thức cho cấp ủy, đảng viên cơ sở về tầm quan trọng và trách nhiệm nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng. Họ cần nhận thức rõ: Đối với tổ chức cơ sở Đảng, *năng lực lãnh đạo* là năng lực xây dựng và thực hiện thắng lợi nghị quyết cho sát hợp với chỉ đạo của tổ chức Đảng cấp trên và tình hình địa phương; năng lực giải quyết các khó khăn, bức xúc ở cơ sở và chăm lo cho đời sống người dân sở tại; năng lực báo cáo, kiến nghị với cấp trên về tình hình thực tế; *sức chiến đấu* của tổ chức cơ sở Đảng là sức mạnh vượt qua những khó khăn, thách thức, trở lực và chống lại có hiệu quả sự phá hoại của các thế lực thù địch, các hành vi sai trái của đảng viên trong quá trình lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị trên địa bàn cơ sở. Luôn luôn phải tâm niệm: Tổ chức cơ sở

Đảng, dù ở loại hình cơ sở nào cũng không được “buông lỏng” vai trò lãnh đạo nhưng cũng không được “lấn sân” của Chính quyền hay Mặt trận Tổ quốc. Các tổ chức cơ sở Đảng cần tích cực vận động các cá nhân có tiếng nói, có ảnh hưởng lớn trong cộng đồng dân cư (các văn nghệ sỹ, cựu chiến binh, già làng, trưởng bản, chức sắc, chức nghiệp tôn giáo...) để họ trở thành “cánh tay nối dài” của Đảng và thông qua họ, chủ trương của Đảng sẽ “lan tỏa” rộng rãi trong nhân dân, tạo sự đồng thuận xã hội.

Hai là, đổi mới, kiện toàn các loại hình tổ chức cơ sở đảng. Hồ Chí Minh từng lưu ý, “mỗi loại chi bộ: Nhiệm vụ, nguyên tắc chung thì giống nhau (phụng sự nhân dân), nhưng công việc của mỗi loại chi bộ mỗi khác (ví dụ: nhiệm vụ của chi bộ công xưởng là tăng gia sản xuất... trong bộ đội là học, tập quân, xung phong, gan dạ...)”²⁵. Ngày nay, Việt Nam xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa với sự đa dạng về thành phần kinh tế và hình thức sở hữu. Vì thế, sự phong phú của các loại hình cơ sở Đảng ngày càng gia tăng. Cần tiếp tục nghiên cứu để đưa ra quy định thống nhất về cách tổ chức chi bộ, cơ sở đảng phù hợp với những loại hình đơn vị đặc thù. Cần khắc phục hiện trạng “trắng” tổ chức cơ sở Đảng ở vùng sâu, vùng xa hay trong các doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp FDI. Mặt khác, việc kiện toàn tổ chức cơ sở Đảng phải phù hợp với mục tiêu tinh gọn hệ thống chính trị.

Ba là, đổi mới phương thức sinh hoạt tại các tổ chức cơ sở Đảng theo hướng vừa mở rộng dân chủ, vừa tăng cường kỷ cương. Sinh hoạt chi bộ thường xuyên là yêu cầu bắt buộc đối với mọi đảng viên. Sự suy giảm năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng hiện nay có nguyên nhân từ một loạt các bất cập trong sinh hoạt chi bộ. Đó là tính hình thức, thường diễn ra sự “lồng ghép” với sinh hoạt chuyên môn, để chuyên môn lấn át chính trị. Công tác phê và tự phê kém nên không phát hiện ra các vụ việc tiêu cực từ trong cơ sở Đảng. Nguyên tắc tập trung dân chủ nhiều khi bị biến dạng thành việc thực hiện ý chí của cá nhân đứng đầu. Sự phân loại đảng viên hàng năm cũng mang tính hình thức khi kết quả xếp loại trong đơn vị thì đảng viên nào cũng tốt nhưng chất lượng tập thể lại không tốt và danh hiệu “Đảng viên xuất sắc” hoặc mặc nhiên

thuộc về lãnh đạo, hoặc mang ra “xoay vòng” để không mất lòng ai. Những bất cập đó đặt ra yêu cầu khẩn thiết là phải *đổi mới, nâng cao chất lượng sinh hoạt tại các tổ chức cơ sở Đảng.*

Về nội dung, sinh hoạt chi bộ vừa phải hết sức bám sát sự chỉ đạo, lãnh đạo của cấp trên, vừa phải gắn với thực tế đơn vị. Nội dung thảo luận trong chi bộ phải thiết thực, có trọng tâm, trọng điểm gắn với tình hình địa phương; tăng cường sinh hoạt chuyên đề; kịp thời phổ biến, quán triệt chủ trương, nghị quyết, chỉ đạo của cấp ủy cấp trên, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thường xuyên thông báo tình hình thời sự trong và ngoài nước... để qua đó, nâng cao trình độ lý luận, am hiểu về chính trị cho đảng viên cơ sở. Việc phổ biến chuyên đề 05 về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cần thực hiện nghiêm túc, chất lượng, đưa nhu cầu học tập và làm theo Bác trở thành nhu cầu “tự thân”. Chi bộ cơ sở và đảng bộ cơ sở phải thực sự quan tâm đến tình hình sản xuất và đời sống mọi mặt của Nhân dân địa phương. Cần đẩy mạnh công tác tự phê bình và phê bình để qua đó, làm tốt công tác quản lý đảng viên, kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm tổ chức đảng, đảng viên vi phạm.

Về hình thức, mỗi loại hình chi bộ cần tìm ra hình thức sinh hoạt phù hợp với yêu cầu, tính chất và điều kiện công tác. Khắc phục tính hình thức, đơn điệu trong sinh hoạt. Điều quan trọng nhất là phải vừa mở rộng dân chủ, vừa tăng cường kỷ cương để khích lệ đảng viên hăng hái tham gia phát biểu xây dựng chi bộ nhưng cũng tạo sự chuẩn mực trong phát ngôn. Các chi bộ cơ sở, đảng bộ cơ sở cũng cần nghiên cứu hình thức họp online vì không ít đảng viên đi làm ăn xa hay đảng viên hưu trí không thường xuyên sinh sống ở địa phương.

Bốn là, nâng cao chất lượng chi ủy viên, phát huy vai trò nêu gương của bí thư. Đây là một trong những giải pháp có tính quyết định đến năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng. Vì thế, cấp ủy cấp trên cần quan tâm, bồi dưỡng cho đội ngũ cấp ủy viên cơ sở về lý luận chính trị, kỹ năng, nghiệp vụ công tác đảng, công tác quần chúng, kinh nghiệm thực tiễn và chú trọng công tác quy hoạch, tạo nguồn cho đội ngũ cán bộ Đảng cơ sở. Chi ủy, bí thư chi bộ phải chuẩn bị tốt các nội

dung, chủ đề sinh hoạt; tổ chức sinh hoạt nghiêm túc; triển khai thực hiện nghị quyết sau khi sinh hoạt và sau đó, tổng kết, đánh giá kết quả trong cuộc sinh hoạt lần sau. Cán bộ Đảng ở cơ sở phải hành động theo phương châm “chân đi, mắt thấy, tai nghe, miệng nói, tay làm, óc nghĩ”²⁶, tức là gần gũi Nhân dân để “nói dân nghe, nghe dân nói”. Các cán bộ của tổ chức cơ sở Đảng cần phát huy tinh thần gương mẫu, liêm chính vì đa phần họ làm việc ở ngay quê hương của họ - nơi có quan hệ họ hàng, làng xóm rất đa dạng, phức tạp; nếu họ không thực sự có tinh thần “đĩ công vi thượng” thì khi giải quyết công việc dễ thiên lệch, ưu ái cho gia đình, người thân, làm nhân dân phẫn nộ và mất lòng tin vào sự lãnh đạo của tổ chức cơ sở Đảng.

Năm là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát sinh hoạt tại các tổ chức cơ sở Đảng của tổ chức Đảng cấp trên, nhất là của cấp ủy cấp trên trực tiếp của cơ sở Đảng. Cấp ủy cấp trên phải có định hướng nội dung sinh hoạt chuyên đề hằng năm, hằng tháng, cung cấp đầy đủ, kịp thời tài liệu sinh hoạt cho các đơn vị cơ sở. Phải có sự phân công cụ thể trong cấp ủy cấp trên về người phụ trách, theo dõi, hướng dẫn sinh hoạt và dự sinh hoạt của từng chi bộ. Cần đưa hiệu quả hoạt động của tổ chức đảng cơ sở thành một căn cứ quan trọng để đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ của cấp ủy cấp trên và của ủy viên cấp trên được phân công phụ trách.

Sáu là, phát huy vai trò của quần chúng nhân dân trong xây dựng tổ chức cơ sở Đảng. Cụ thể là phải phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị xã hội và quần chúng nhân dân trong giám sát hoạt động của tổ chức cơ sở Đảng và hành vi, phẩm chất đạo đức, lối sống, năng lực của cán bộ, đảng viên. Ngược lại, đảng viên ở đó, nhất là cấp ủy phải lắng nghe ý kiến của Nhân dân, tiếp xúc với nhân dân để đề ra nghị quyết và làm công tác cán bộ cho chuẩn xác. Muốn phát huy vai trò của Nhân dân thì tổ chức cơ sở Đảng phải nâng cao trách nhiệm giải trình để “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát”. Việc thiếu vắng thông tin không chỉ cản trở nhân dân góp ý cho tổ chức Đảng mà còn làm nảy sinh “thông tin vỉa hè”, gây mất đoàn kết giữa Dân - Đảng - Chính quyền.

Xem tiếp trang 10

Tóm lại, quan điểm “lấy dân làm gốc” của Chủ tịch Hồ Chí Minh là kim chỉ nam quan trọng trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội Việt Nam, trong đó bao hàm cả việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa của dân tộc. Việc vận dụng sáng tạo quan điểm này đòi hỏi sự tham gia tích cực của cộng đồng không chỉ trong quá trình bảo tồn, giữ gìn mà còn phát huy giá trị di sản văn hóa, biến những di sản văn hóa thành tài sản sống, đóng góp vào sự phát triển bền vững của đất nước. Đồng thời tôn trọng và khuyến khích các bản sắc văn hóa địa phương phát triển. Xây dựng môi trường giáo dục văn hóa nghệ thuật trong cộng đồng, tạo điều kiện cho việc truyền thụ kiến thức về di sản văn hóa trong nhà trường. Khuyến khích sự sáng tạo và đổi mới trong bảo tồn di sản văn hóa trong cộng đồng người dân. Thông qua việc tạo ra cơ hội phát triển kinh tế cho cộng đồng để người dân được hưởng lợi từ di sản văn hóa đồng thời phải có trách nhiệm với di sản văn hóa ấy.

1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb

CTQG, H, 2011, t. 5, tr. 501; tr. 335; tr. 81; t. 7, tr. 40; t. 11, tr. 559; t. 15, tr. 279; t.6, tr. 233; tr. 233.

4. Cao Thanh Huyền: *Sắc lệnh số 65 (23-11-1945) - Sắc lệnh đầu tiên về bảo tồn di sản văn hóa*, <https://baotanghochiminh.vn/bao-tang-ho-chi-minh-thua-thi-en-hue-voi-nhung-doi-moi-gop-phan-phat-huy-quyen-tiep-can-va-huong-thu-van-hoa-cua-chu-tich-ho-chi-minh.htm>, 5-10-2024.

6. Lê Mậu Lâm: *Côn Sơn, tùng lâm xanh mãi muôn đời*, <https://nhandan.vn/con-son-tung-lam-xanh-mai-muon-doi-post233070.html>, 2015.

9. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, H, 2016, tr. 129.

12. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng toàn tập*. t. 57, Nxb CTQG, H, 2015, tr. 309.

13. *Bác Hồ với văn nghệ sĩ*, Nxb Tác phẩm mới, H, 1985, tr. 229.

14. Đặng Thị Minh Nguyệt: *Một số quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về văn hóa và nâng tầm văn hóa Việt Nam*, https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/van_hoa_xa_hoi/-/2018/826302/mot-so-quan-diem-cua-chu-tich-ho-chi-minh-ve-van-hoa-va-nang-tam-va-n-hoa-viet-nam.aspx, 2022.

NÂNG CAO NĂNG LỰC LÃNH ĐẠO, SỨC CHIẾN ĐẤU...

Tiếp theo trang 5

Bảy là, làm tốt công tác tổng kết, đánh giá, khen thưởng, kỷ luật trong xây dựng đảng viên gương mẫu và tổ chức cơ sở Đảng vững mạnh. Cần tiến hành công tác sơ kết, tổng kết hoạt động của tổ chức cơ sở Đảng để kịp thời có phương án hành động phù hợp. Việc đánh giá, xếp loại thi đua, khen thưởng tổ chức đảng, đảng viên hàng năm phải căn cứ vào kết quả công tác có tính định lượng rõ ràng và mức độ hài lòng của Nhân dân. Tổ chức Đảng cấp trên phải theo dõi, rà soát các chỉ bộ yếu kém và các đảng viên có dấu hiệu vi phạm kỷ luật để có biện pháp ngăn chặn kịp thời. Cần đưa ra khỏi Đảng các đảng viên vi phạm nghiêm trọng “19 điều đảng viên không được làm” và các đảng viên đã “phai Đảng” vì họ ở trong Đảng cũng chẳng có đóng góp gì ngoài việc nộp đảng phí.. Cũng cần quan tâm đến chính sách về lương, phụ cấp cho đội ngũ cán bộ Đảng - Đoàn cơ sở để họ toàn tâm, toàn ý dồn sức cho công việc.

Một đảng chính trị mà không có năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu thì thực chất là không tồn tại.

Tổ chức cơ sở Đảng yếu kém thì sẽ xảy ra tình trạng “trên nóng, dưới lạnh” và mọi chủ trương của trung ương không thể đi vào thực tiễn. Do đó, tích cực tạo “luồng sinh khí” mới trong hoạt động của tổ chức cơ sở Đảng trên cơ sở vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh là bổn phận thiết thân của mỗi đơn vị và đảng viên.

1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 25, 26. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, t. 2, tr. 289; t. 8, tr. 287 - 288; tr. 28; tr. 288; t. 13, tr. 363; t. 13, tr. 277; t. 5, tr. 272; t. 6, tr. 458; t. 10, tr. 431; t. 5, tr. 272; t. 11, tr. 606; t. 13, tr. 29; t. 15, tr. 117; t. 8, tr. 281; t. 12, tr. 350; t. 9, tr. 311; t.8, tr. 289; t. 8, tr. 281; t.15, tr. 595; t. 6, tr. 373; tr. 249.

2. 21. 23. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb CTQG, H, 2021, t. 2, tr. 229; t. 1, tr. 111; t. 2, tr. 186 - 189.

22. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng toàn tập*, H, 2018, t. 66, tr. 161.

24. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII*, Nxb CTQG, H, 2022, tr. 156 - 157.